

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Nilo Grammatico. 205.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

κενόμενοι δὲ, ἵνα μὴ σὺ τῷ κόσμῳ
κατακριθῶμεν. ὅτι δὲ τῆς ἀνίαται
παισάντων, κἀνταῦθα μὲν δεδωκότων
δικίω, καὶ καὶ δὲ δωσόντων, αὐτὸς ὁ
κρίτης ἔφη, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ Σο-
δόμων καὶ Γομόρρας, ὡς κἀνταῦθα μὲν
δεδωκότων, καὶ καὶ δὲ δωσόντων μὲν,
ἡμερωτέρων δὲ. ὅτι δὲ τῆς ἀσπί-
μύθητον καὶ ἀκρατον ἑσπεροῦντων
πῶς κόλασιν, φησὶν, ἀνεκτότερον ἔσται
γῆ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἢ τῆς πόλεως
Σαίης, τῆς τοῖς θεῶν κήρυκας διλο-
γῆς ἀπελασάσης. τὸς γὰρ ἐνταῦθα
δικίω δεδωκότας τοῖς μὴ δεδωκόσι πα-
ραβαλὼν, καὶ ἡμερωτέρων φησὶν αὐ-
τὸς δῶσιν, ἀσπίμύθητον καὶ ἀκρατά-
των ἀπέφηγε τῆς ἐνταῦθα μὴ δεδω-
κότων δικίω πῶς πησάσης.

Ἰσιδώρῳ Διάκονῳ. σδ.

Χρὴ τοὺς πῶς ἀνθρωπίνω εὐγένειαν
φυλάσσειν παρηγορίας, πῶς τῆς φύ-
σεως ὑποκειτομεν ὁμοίως ὁμοίως μετα-
βολῆς, καὶ τῆς χάριτος πῶς ἀμελείαν
κολάζειν, καὶ μήτε λύπη σφοδρῶς ἐαυ-
τοὺς ἐκιδίδουσι, μήτε χαρᾶς ἢ μὲν γὰρ
εἰ μὴ κέρρα δεινὸν λογισμῶν, καὶ χαλινω-
θεῖν φρονήσῃ, εἰς θάνατον παραδρα-
γῆ. ἢ δὲ, εἰ μὴ ὁμοίως τῶν τοῖς τοῖς
ἡμεροῦντων μεταβολῆς ἐκβα-
χίσις, καὶ τῶς ἀρέποντος ἐκπεσεῖν
ὁμοίως.

Νείλῳ γραμματικῷ. σε.

Ἐκ τῶν πολέμοις ἐπειδὴν ὀλίγοι
κομίδων ἑστίς πατρίδος μαχόμενοι
πολλοὺς ἀπαντήσασιν, νικῶν μὲν
αὐτοὺς οἱ νοῦν ἔχοντες σὺν ἀξίῃσιν.
ἀδύνατος δὲ εἰ μὴ παύσειν θαυμάζουσιν.
εἰ δὲ δὴ καὶ πλείω ἢ εἰκότως τὸς ἐπι-
τήσιν ἀφείκει καὶ τοῖς ἡρώων ἐν ἴσῳ

de iis, qui ea peccata admittunt, quibus
afferri medicina potest, ab Apostolo dictū
est, Cū iudicamur autē à Domino corri-
pimur, vt nō cum hoc mundo damnemur.
De iis autem, qui insanabilibus peccatis
sefe deuinxerunt, atque hīc quidē pœnas
perpendunt, illicque rursūm pendent,
iudex ipsemet dixit, Tolerabilius erit terrę
Sodomorū & Gomorrhę, vt qui hīc quo-
que pœnas dederint, & illic quoque datu-
ri sint, cæterū leuiores. De iis denique,
qui acerbissimum atque ab omni solatio
remotum cruciatum sufferunt, hæc verba
habuit, Tolerabilius erit terrę Sodomorū
& Gomorrhęorum, quàm ciuitati illi, quę
videlicet diuinos præcones submouerat.
Nam cū eos, qui pœnam in hac vita lue-
runt, cum iis, qui minimē luerunt, cōpa-
rauit, ac mitiorem eos daturus esse dixit,
hinc nimirum eorum, in quos hīc minimē
animaduersum fuerit, acerbissimum ac ve-
nię omnis expertem cruciatum fore pro-
nunciauit.

Isidoro Diacono. 204.

Qui humanam nobilitatem tueri atque
conseruare instituunt, celerē naturę mu-
tationem animo voluentes, immodicam,
tum mœstiriam, tum lætitiā coercere de-
bent, ac ne nimio træcerori, nec gaudio sefe
dedere. Nam ille, nisi ratione temperetur,
ac prudentiæ fræno cōprimatur, in mortē
erudit: hoc contrā, nisi impendentis mu-
tationis habenis tradatur, præcipientes nos
aget, atque, vt ab officio ac decore exci-
damus, efficiet.

Nilo Grammatico. 205.

In te militari, cū pauci admodum pro
patrię defensione multis ad pugnam oc-
currunt, non hoc, qui mente præditi sunt,
petunt, vt ipsi vincant, verū, si non cum
dedecore atque infamia occumbant, ad-
miracione afficiuntur: quod si etiam pluri-
bus, quàm fieri posse videretur, incom-

modis ac detrimentis hostes mulcent, inter Heroas eos collocant. Illud enim forte ac strenuum esse existimant: hoc autē natura præstātius. Nec verò, quia illud inextricabilem quandam difficultatem habet, idcirco id missum faciunt: hoc autem ut præclarum & illustre, laude ac prædicatione effertunt. Victi enim sunt, hominum multitudine oppressi, non fortitudine, animique magnitudine superati. Atque hoc ipsum etiā in forensibus controuersis censent, qui artem explorant. Nam veritatem ægrè indagari atque comprehendi posse ducunt. Aiunt enim: Si res ita nata sit, ut summo cuiuspiā Oratori causa ea, quæ plus imbecillitatis habere videatur, obtigerit, an non præclare agi putabimus, si is à victoria paruo interuallo abfuerit, verum, nisi palmam quoque tulerit, eum reprehendemus: nec eo cōtenti erimus, si ingentem rerum imbecillitatem dicēdi facultate atque inopia obuclat, ac robur quoddam iis rebus, quæ imbecillitatis & improbitatis speciem habent, comparer, atque aduersariorum laborē augeat? nec hoc fatis esse censebimus, si metum aliquem causa cadendi, iis, qui primo impetu victoriam sese adepturos sperabant, iniecerit: verum nisi omnia eorum præsidia euerterit, summæ stultitiæ notam ipsi impingemus? An non autem id absurdum fuerit? Dicturus est enim Orator: Verum mole, ô bone vir, obrutus sum: sic tamen, ut multis aduersarium vulneribus affecerim, eumque, qui se nullo labore superiorem fore confidebat. Ac victoria quidem ob disparem apparatus ab eo stetit: quod autem haudquaquam celerem victoriam assecutus sit, à mea arte profectum est. Ita fit, ut quatenus ipsi laborem præter spem attuli, superior sim. Quorsum autem hæc commemorari? Nempe quia ij, qui sapientes habentur, non ab euentu, sed ab animi instituto & voluntate res ponderant, ac sapennumero eos, qui victi esse videntur, laude & prædicatione effertunt, eos contra, qui victoriam adepti sunt, laudibus haudquaquam afficiunt. Illi enim nihil eorum, quæ

τάησι. τὸ μὲν γὰρ γενναῖον ἡγεῖται. τὸ δὲ οὐκ ἔχον φύσιν καὶ ἐδύοτι τὸ πρὸ ἀμύχανον ἐκείνῳ γε εἶδσι. τὸ δὲ ὡς λαμψρον καὶ ἀοιδίμων, γεραίρησι. ἡγήθησαν γὰρ πλήθει βιασθέντες, οὐκ ἀνδρεία κρατηθέντες. καὶ ὅτι τῶν δικῶν δὲ τῶν αὐτῶ νομίζουσιν, οἱ τὴν τέχνην δοκιμάζοντες. τίω γὰρ ἀλήθειαι δουθήρατοι εἶναι ἡγεῖται. φασὶ γὰρ ὅτι εἰ συμβαῖν τὸν ἀκρον ῥήτορα μετὰ τῶν ἀσθενέτερον εἶναι δοκούτων παραγμάτων πετάχθαι, καὶ τέρξομεν, εἰ πλησίον ὁ ποιῆτος ἔλθοι τῆς νίκης, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τὴν νίκην ἀνέλοιτο, κακισθῆναι. εἰ δ' ἀγαπήσομεν, εἰ σοκιάσθαι ἐν τῇ δεινότητι τὸ λίαν τῶν παραγμάτων σαφρόν. καὶ παρὰ τοὺς πινὰ ῥώμην τοῖς δοκούσι φαύλοισι καὶ τὸν πόνον ἀξίωσεν τοῖς ἀπιπεταγημένοις τὴν ἀρχὴν, εἰ δ' ἀποχρῆν νομίσθαι εἰς τὴν στήθεσιν πινὰ φόβον ὑπὸ τῆς ἡφῆ τοῖς ἐλπίζουσιν ἐξ ἑπιδρομῆς αἰρήσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ πάλαι ἀναβέβηκεν ἐν ἡσέλιον ἐρῶμεν, καὶ πῶς οὐκ ἀτοπον. ἐρεῖ γὰρ ὁ ῥήτωρ κατεχόμεν ὡτὰν ὑπὸ τῶν παραγμάτων. πολλά μὲν τοῖς καὶ αὐτὸς τὸν ἀφῆδρον τρώσας, καὶ τοῖς πεπτευκότα τὸ κράτος ἔξεν ἀπηνήτι. ἡ μὲν οὐδὲν γενήνται τῶν τῶν ὑπερκευῆς ἀνίστα, τὸ δὲ μὴ παρῆσαι τὴν νίκην ὑπὸ τῆς ἐμῆς τέχνης, ὥστε τῶν παρῆσαι ἐλπίδα πῶς πελείεμε. τὸ χρεῖν δὲ ταῦτα διεξήλθοι, ὅτι οἱ δοκούτες εἶναι σοφοί, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐκείσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς παραρρέσεως τὰ παραγμάτα κείνους. καὶ τὸς μὲν ἡπῆσθαι δόξαντας, πολλάκις ἀνακρούθησι. τὸς δὲ νικήσασθαι ἐπαίμων οὐκ ἀξίωσιν. οἱ μὲν γὰρ εἰδὲν ἐλλελοῖπασιν τῶν ὀφειλόντων πεπρεχθῆναι. καὶ εἰ μὴ δὲ ὡς παρῆσαι κετώσασθαι. οἱ δὲ ὅτι κακῶς εἶναι τῶν κεφαλῆς, πολλάκις γενικῶς κασι. καὶ οὐ τοῖσι χαλλίον ποιήσεις, καὶ ἀνθρωπινώτερον, εἰ μὴ σὺ γρησὶν ἐργάσιο, ἀλλὰ χωρήσας ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, καὶ κατ' εἰαυτὸν δοκιμάσθαι ἐχάτερον, τίω πε παραίρησιν, καὶ τὸ πῆρας.

καὶ μήτε τὸν ἀδικῶς χειρικῶτα ἐπιαι-
 νήσας, μήτε τὸν ἀδικηθέντα ἐκ τῆς
 ἡπείρας ἰσχυρίας, ἀλλὰ μὴδὲ τὴν εὐη-
 μεσίαν ἀρετίαν, μὴδὲ τὴν δυναστείαν
 καὶ τὴν οὐρανίου· εἰ μὴ γὰρ ἀναγκάσας
 ἐπείγατο τὸ πρόπαλον, ὁ πολὺς μὲν
 μὴ καθαρθῶν δὲ, ἐδέχετο ἀναιτίαν· εἰ
 δὲ τὸν αὐτὸν εὐροῖς ἀνὰ γνάμην ἀρίστη
 χροῖον, τέλει δὲ ἔχρηστω, μὴ κα-
 ταμέμεθα τῶτον, ὡς συνάχθεσθαι δι-
 κροῖον· ἀλλὰ ταῦτα μὲν παρῆς σὲ ἔρη-
 ται, τὸν, τὸν τῶν ὀρωιδῶν εἰδότες
 μὴδὲν· ἡμεῖς γὰρ οἱ τοῖς τῆς πίστεως
 ὀφθαλμοῖς τὸν μέλλοντα ἀκριβῶς κα-
 θοράτες βίον, τῶν μὲν πολέμων καὶ
 τῶν τροπαίων καὶ τῶν ἀναρρήσεων τῶν
 ἡμετέρων, ἅτε τῶ παρόντι συγκατα-
 λυομένων βίῳ, εἰκότως καὶ ἀφοροῦν μὲν
 εἰκότως δὲ πολεμοῦ μὲν ἢ πολεμοῦ, ἢ
 καὶ τῶν πονηρῶν δαιμόνων καὶ τῶν ἢ
 σαρκῶς παθῶν συγκροτέμενοι, καὶ ἢ
 τῶν αἰοιμήτων τέχνην κρατούμενα,
 τροπαίων εἶναι φανῶν, καὶ ἀκλεῶς
 δοκοῦν τὸ δὲ ἐξελθόντων ἢ βίον ἢ γὰρ
 ἐπιταῦθα ἀδοξία, δόξαν ἀθάνατον ὡ-
 δίνει καὶ ἢ ἐκούσιος πένια, πλῆστοι ἔ-
 ράνιοι πίπτει· τότε γὰρ φανῶνται τὰ
 ἀγαθὰ, ὅτε πελευτήσθαι τὰ λυπηρὰ.

facienda erant pratermiserunt, etiam si a-
 lioqui nihil eorum, quæ instituerant, con-
 fecerint: Si autē in sui capitis perniciem
 plerunque victoriam adepti sunt. Quam-
 obrem tu quoque consultius & humanius
 feceris, si confusionem minimè inducas,
 verū hæc inter se disiungas, atque vtrum-
 que seorsim perpēdas & explores, hoc est,
 & voluntatem & euentum: ac ne eum, qui
 improbè & sceleratè vicit, collaudes, nec
 eum, cui iniuria illata est, ob cladē acceptā
 inflecteris: verū nec felicitatem virtutē,
 nec aduersitatem vitiū esse statuas. Nam si
 necessariò palma properaret, is qui, quod
 aggreditur, minimè cōficit, culpam subi-
 ret. Cū autem eundem hominē, & opti-
 ma sententia institutōque animi, nec tamē
 lato fine vti comperias, eum, cuius calami-
 tate commoueri pat est, accusari desine.
 Atque hæc mihi ad te, qui præter ea, quæ
 in aspectum cadunt, nihil scis, dicta sunt.
 Nam nos, qui futuram vitam fidei oculis
 liquidè conspicimus, & bella & trophæa,
 & laudes ac prædicationes vestras, vt quæ
 vnà cum præsentī vita extinguantur, me-
 ritò contemnimus. In eo autem bello ver-
 samur, quod aduersus improbos dæmo-
 nes, & carnis vitia geritur: eūque, qui
 peruigili arte ipsos superat, victorem esse
 asserimus, quāuis alioqui ex hac vita igno-
 miniosè excessisse videatur. Siquidē huius
 vitæ ignominia nunquam intermōrituram
 gloriā parturit: & vltro suscepta paupertas
 cælestes opes parit. Tum enim apparebūt
 bona, cū finem acceperint molestiæ.

Ἀραβιανῶ ἑπισκόπῳ σζ.

Arabiano Episcopo. 206.

Ἡ βασιλεία τῆ θεῶ ποι μὲν δοκεῖ
 ἀνοτίερα εἶναι καὶ ὑψηλοτέρα τῆ βα-
 σιλείας τῶν ἑστανῶν, ποῖ δὲ ἢ αὐτῆ,
 ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶ βασιλευόντος θεῶ.
 ποτὲ δὲ ὑπὸ τῶ βασιλευομένων. ἔ-
 ρανῶ δὲ δηλονότι παρῆς αἰσθησῶν μὲν πῶ-
 τεροι οὐδὲ τῆ ἀληθείας ἠφαντο, τῆ σῆς ἀ-
 ἢ κενῶν σοφίας.

Dei regnum cælorum regno sublimius
 & excelsius quibusdam esse videtur, qui-
 busdam autem vnum atque idem: quod
 nunc à regnante Deo, nunc ab iis, qui sub
 ipsius regno sunt, hoc est cælis, appellerur.
 Vtri autem veritatis scopum attigerint,
 tuæ sapientiæ fuerit iudicare.

Ἀσκληπιῶ ἑπισκόπῳ σζ.

Asclepio Episcopo. 207.

Ἡ ὑπερκόσμιος λῆξις ἢ τὰ ἀγαθῶν

Cælestis illa sedes, illa inquam bonis